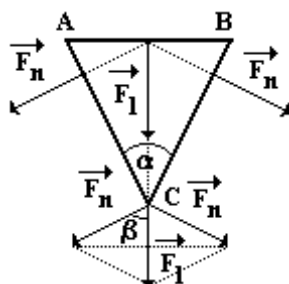

Klín

Klín si lze představit jako trojboký hranol, který používáme tak, že **silou** $\vec{F}_1$ působíme na jednu stěnu pláště hranolu (klínu) (viz obr. 115). Silové působení klínu na materiál, do něhož klín zarážíme, je možné popsat pomocí normálových sil $\vec{F}_n$, které jsou kolmé k bočním stěnám klínu.

Tyto dvě normálové síly po vektorovém sečtení dávají dohromady sílu $\vec{F}_1$. Podle obr. 115 platí:

$$\cos \beta = \frac{\frac{F_1}{2}}{\frac{F_n}{2}} = \frac{F_1}{2F_n}, \text{ neboť vektorový rovnoběžník je vektorový kosočtverec.}$$

Obr. 115

Dále je možné psát: $\sin \frac{\alpha}{2} = \frac{|AB|}{2|AC|} = \cos \left(90^\circ - \frac{\alpha}{2} \right)$. Vzhledem k tomu, že $\beta = 90^\circ - \frac{\alpha}{2}$, je možné psát

$\frac{F_1}{F_n} = \frac{|AB|}{|AC|}$, což je podmínka **rovnováhy sil** na klínu. Úsečka AB se nazývá **čelo klínu**, úsečka AC **bok klínu**.

V praxi na principu klínu pracuje sekyra, klín na rozštípávání špalků, ...

© Encyklopedie Fyziky (<http://fyzika.jreichl.com>); Jaroslav Reichl, Martin Všeticka

Licence <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/> zakazuje úpravu a komerční distribuci.